

Tisková zpráva, Hradec Králové, 15. června 2026

Krajina jako prostor duchovního rozjímání i ironické nadsázky. Královéhradecká galerie otevírá dvě nové výstavy

Galerie moderního umění v Hradci Králové (GMU) uvádí v prostoru Bílé a Černé kostky výstavy, jejichž společným východiskem je pohyb krajinou. Malíř a grafik Jan Pražan ve výstavě *Moonlight on My Boat* (19/06/26–13/09/26) zachycuje duchovní prožitky z krajiny, zatímco videoartista a performer Erik Sikora ve výstavě *Navigace narvala* (19/06/26–13/09/26) užívá krajinu jako prostor pro absurdně laděný a zároveň kritický pohled na současnou společnost a umění jako takové. Vernisáž se koná ve čtvrtek 18. června v 18 hodin v GMU. Otevřený bude i letní bar na terase s výhledem na Velké náměstí.

Bílá kostka v GMU je tradičně určena prezentaci autorů spjatých s východočeským regionem v dialogu s vybraným dílem ze sbírek galerie. Výstavou *Moonlight on My Boat* se zde představuje malíř a grafik **Jan Pražan** (* 1979), rodák z Hradce Králové. „*Tvorba Jana Pražana znovu otevírá otázky, které si kladli malíři-krajináři minimálně od dob romantismu. Otiskuje se autor do krajiny, nebo krajina do jeho tvorby? Navazuje zde malíř komunikaci s nějakým vyšším řádem a přichází tak k hlubšímu poznání? Jak tento subjektivní pocit komunikovat skrze výtvarné dílo?*“ ptá se kurátor výstavy Tomáš Kolich.

Výstava *Moonlight on My Boat* vede diváka od překotného zahlcení k návratu do přírody, kontemplaci a rozplynutí se v celku. V dialogu s Pražanovými malbami a grafikami je vystaven kruhový reliéf *Ukřižování* (1911–1912) od Josefa Váchala, který je součástí sbírky GMU. Oba umělce spojuje promítání vlastního já do krajiny. „*Když jdu krajinou, uvědomuji si napojení vědomí a jeho zrcadlení do reality v přírodě. Jaký jsem uvnitř, tomu svým stavem odpovídá les, pole, krajina,*“ uvádí malíř Pražan.

Pohyb krajinou jako východisko umělecké práce je vlastní i slovenskému audiovizuálnímu umělci a performerovi **Eriku Sikorovi** (* 1986), který se představí v Černé kostce, prostoru určeném pro prezentaci děl pohyblivého obrazu. Prostřednictvím humoru otevírá závažná témata – od proměny lidské touhy po poznání, která se dnes přirozeně přesouvá k internetovým vyhledávačům a umělé inteligenci, přes fungování uměleckého provozu až po environmentální krizi.

V novém videu *Navigace narvala* (2026), které dalo název celé výstavě, rozvíjí motiv proměněných podmínek vnímání a interpretace světa prostřednictvím nových technologií a umělé inteligence. Zajímá ho schopnost plynule generovat odpovědi, překrývat nejistotu sebejistým jazykem a vytvářet dojem přesvědčivosti i tam, kde význam nedává smysl:

„*Autor se inspiroval přehnanou sebedůvěrou AI chatbotů, kteří odpovídají s maximální jistotou i ve chvílích, kdy je jejich poznání neúplné či dokonce nepravdivé. Stejně tak jako se vám nikdy neomluví GPS navigace, pouze přepočítá trasu nebo vám poradí jet na sever,*“ uvádí kurátorka výstavy Anna Horák Zemanová.

Erik Sikora ve videu vystupuje vybaven fiktivní tělesnou nadstavbou, jakousi citlivou součástíkou, díky které je schopen zachytávat aspekty světa běžně unikající lidským smyslům: „*Navigace narvala se stává nástrojem poznání i komické nejistoty. Umožňuje autorovi mluvit o krajině s vážností vědeckého komentáře, ale současně odhaluje křehkost každého pokusu svět přesně pojmenovat,*“ doplňuje Horák Zemanová.

Erik Sikora vystupuje také jako písničkář pod pseudonymem Džumelec. Jeho dadaistické písně zazní i během vernisáže, na níž vystoupí živě. Vernisáž se uskuteční 18. června od 18 hodin v Galerii moderního umění v Hradci Králové. Obě výstavy trvají do 13. září 2026.

Jan Pražan (* 1979) je malíř a grafik. V letech 2006–2012 studoval Fakultu výtvarných umění VUT v Brně v ateliéru Malba II Martina Mainera a Ludka Rathouského. Účastnil se malířských stáží v České republice i v zahraničí (Indie, Španělsko). V současnosti se vedle volné tvorby věnuje artefietickým a arteterapeutickým vzdělávacím aktivitám. Dlouhodobě se zabývá tématy spojenými s vnímáním přírodního, materiálního a duchovního světa. Vztahuje se ke svému okolí, místům v krajině, ale i k větším celkům kosmologického rázu. Inspiraci čerpá z historie a vědění původních, na přírodu orientovaných kultur, východní filozofie či psychologie. V posledních dvou letech se věnuje také grafickým technikám, zejména linorytu.

Erik Sikora (* 1986) je slovenský konceptuální umělec, videoartista, performer a písničkář. V letech 2005–2011 studoval na Akademii výtvarných umění v Praze, kterou zakončil v Ateliéru konceptuální tvorby u Miloše Šejna a Tomáše Vaňka. Ústředním znakem tvorby Erika Sikory, vystupujícího také pod pseudonymem Džumelec, je neodadaistický přístup, jenž diváka osvobozuje od stereotypního vnímání umění a vede ho k autentickému prožívání prostřednictvím hry. Ve své tvorbě uplatňuje DIY návody, zaznamenává živé akce, ptá se na nejrůznější banální otázky, na které hledá sám odpověď.

Galerie moderního umění v Hradci Králové je příspěvkovou organizací Královéhradeckého kraje. Sídlí v pozdně secesní budově v historickém centru města. Vznik výstavních projektů podpořilo Ministerstvo kultury České republiky a Statutární město Hradec Králové.

Kontakt:

Mgr. Pavla Rousková

PR a doprovodné akce

e-mail: pr@galeriehk.cz

telefon: 720 988 775